

ევროპის საბჭოს პრივილეგიებისა და იმუნიტეტებზე გენერალური შეთანხმების შესაბამე დამატებითი ოქმი

სტრასბურგი, 6.III.1959

ქვემოთ ხელმოწერი მთავრობები, არიან რა ევროპის საბჭოს წევრები, ევროპის საბჭოს პრივილეგიებისა და იმუნიტეტების შესახებ გენერალური შეთანხმების ხელმოწერნი და ამავე დროს, ევროპის საბჭოს ეთნიკური ლტოლვილებისა და ჭარბი მოსახლეობის საკითხებზე ევროპის საბჭოს ფონდის წევრები,

ითვალისწინებენ რა ზემოხსენებული ფონდის შესახებ შეთანხმების 1-ლ და მე-9-ე მუხლებს;

ითვალისწინებენ რა ევროპის საბჭოს სტატუტის მე-40 მუხლს;

სურთ რა განსაზღვრონ განსახლების ფონდის ქონების, აქტივებისა და ოპერაციების სამართლებრივი რეჟიმი და ფონდის ორგანოებისა და თანამდებობის პირების სამართლებრივი სტატუსი;

ითვალისწინებენ რა, რომ აუცილებელია ხელი შეუწყონ ფონდის საწესდებო მიზნების რეალიზაციას იმ პირდაპირი ან არაპირდაპირი დაბეგვრის მაქსიმალურად შესაძლებელი შემცირებით, რომელსაც ზეგავლენა აქვს ფონდის ოპერაციებზე და იმ პირებზე, რომლებიც იღებენ ფონდის მირ გამოყოფილ კრედიტებს,

სურთ რა შეავსონ ევროპის საბჭოს პრივილეგიებისა და იმუნიტეტებზე გენერალური შეთანხმება განსახლების ფონდის მიმართ,

შეთანხმდნენ შემდეგ ზე:

ნაწილი I - წესდება, სამართალსუბიექტობა, სამართალუნარიანობა

მუხლი 1

განსახლების ფონდის შესახებ ევროპის საბჭოს შეთანხმების მუხლები, რომლებიც მოწონებულნი არიან მინისტრთა კომიტეტის (59) 9 რეზოლუციით ან შესწორებულნი არიან ხსენებული კომიტეტის ან მმართველი საბჭოს მიერ, რომელიც მოქმედებს ხსენებული წესდების მე-9.3 მუხლით განსაზღვრულ ფარგლებში, წარმოადგენენ წინამდებარე ოქმის შემადგენელ ნაწილებს.

ევროპის განსახლების ფონდის საბჭო ფლობს იურიდიული პირის სტატუსს და კერძოდ, უფლებამოსილებას:

- i. დადოს კონტრაქტები;
- ii. შეიძინოს და განკარგოს უძრავი და მოძრავი ქონება;
- iii. წამოიწყოს სამართალწარმოება;
- iv. განახორციელოს მის საწესდებო მიზნებთან დაკავშირებული ნებისმიერი ოპერაცია.

განსახლების ფონდის ოპერაციების, აქტივებისა და კონტრაქტების მოწესრიგება ხდება ამ ოქმის, ფონდის წესდების და ფონდის შესახებ შეთანხმების მუხლების შესაბამისად მიღებული რეგულაციების მიერ. ამასთან, შესაძლებელია ერთგონული სამართლის გამოყენებაც ცალკეულ შემთხვევაში, იმ პირობით, რომ ფონდი პირდაპირ უნდა იყოს თანახმა ამაზე და ასეთი კანონი არ უნდა არღვევდეს ოქმს ან ხსენებული შეთანხმების მუხლებს.

ნაწილი II - სასამართლოები, ქონება, აქტივები, ოპერაციები

მუხლი 2

წევრი სახელმწიფოს ან იმ სახელმწიფოს ნებისმიერ კომპეტენტურ სასამართლოს, რომლის ტერიტორიაზეც ფონდმა დადო კონტრაქტი ან მოახდინა კრედიტის გაცემა, შეუძლია განიხილოს საქმეები, რომლებშიც ფონდი გამოდის როგორც მოპასუხე.

ამასთან:

- i. დაუშვებელია საქმის აღძვრა ასეთ სასამართლოებში ფონდის წინააღმდეგ წევრის ან იმ პირების მიერ, რომლებიც მოქმედებენ ან საქმეებს აღძრავენ წევრის სახელით, ასევე ფონდის მიერ წევრების ან სსენებულები პირების წინააღმდეგ;
- ii. ნებისმიერი კრედიტიდან ან გარანტიიდან გამომდინარე უთანხმოებები, რომლებიც დადებულნი არიან ფონდის მიერ წევართან ან ნებისმიერ სხვა დებიტორთან და დამტკიცებულია შესაბამისი წევრის მიერ, მოგვარდება არბიტრაჟის მეშვეობით შესაბამის კონტრაქტში გათვალისწინებული პროცედურის შესაბამისად. დაგები, რომლებიც გამომდინარეობენ ფონდის მიერ დადებული კრედიტის ან საგარანტიო კონტრაქტიდან, მოგვარდება არბიტრაჟის პროცედურით, რომელიც გათვალისწინებულია ფონდის შესახებ შეთანხმების 1.დ ნაწილის მე-10 მუხლის მიხედვით შემუშავებულ საკრედიტო შეთანხმებით.

მუხლი 3

ფონდის ქონება და აქტივები, მიუხედავად იმისა, თუ სად და ვის გამგებლობაში არიან, სარგებლობენ იმუნიტეტით კონფისკაციის, დაყადაღების ან ჩამორთმევის ნებისმიერი ფორმისაგან, ფონდის წინააღმდეგ შესაბამისი სასამართლო გადაწყვეტილების გამოტანამდე, რომლის გასაჩივრებაც შეუძლებელია ჩვეულებრივი საპროცესო საშუალებებით.

სასამართლო გადაწყვეტილებების აღსრულება სააღმასრულებლო სამართალწარმოების წესით, როდესაც ეს გადაწყვეტილებები მიღებული არიან მე-2 მუხლის მე-3 პუნქტის შესაბამისად ჩატარებული არბიტრაჟის მიერ ფონდის წევრის ტერიტორიაზე, ხდება თითოეულ სახელმწიფოში განსაზღვრული სამართლებრივი არხებით და სააღმასრულებლო პროცედურების შეთანხმების შემდეგ იმ სახელმწიფოსთან, რომლის ტერიტორიაზეც უნდა მოხდეს გადაწყვეტილების აღსრულება; ამ შეთანხმების მიზნებისათვის, არ მოითხოვება რაიმე შემოწმება იმის ვარდა, რომ გადაწყვეტილება უნდა იყოს აუთენტიკური და შეესაბამებოდეს წესებს ფონდის კრედიტის რეგულაციებში განსაზღვრული კომპეტენციებისა და პროცედურების შესახებ და იგი წინააღმდეგობაში არ უნდა იყოს შესაბამის ქვეყანაში მიღებულ საბოლოო სასამართლო გადაწყვეტილებასთან. თითოეული ხელმოწერილი მისი სარატოფიკაციო სიგელის შესაბამისად ჩაბარების დროს აცნობებს სხვა ხელმოწერებს ევროპის საბჭოს გენერალური მდივნის მეშვეობით, თუ რომელი ხელისუფლების ორგანო არის კომპეტენტური მისი კანონების მიხედვით შეასრულოს ეს ფორმალობა.

მუხლი 4

ფონდის ქონება და აქტივები, მიუხედავად იმისა, თუ სად არიან და ვის გამგებლობაში იმყოფებიან, სარგებლობენ იმუნიტეტით ჩხრეკისაგან, რეკვიზიციისაგან, კონფისკაციისაგან, ექსპროპრიაციისაგან ან აღმასრულებელი ან საკანონმდებლო ქმედებით ნებისმიერი ჩამორთმევისაგან.

შენიშვნები და ნაგებობები, რომლებიც გამოიყენებიან ფონდის ოპერაციებისათვის, ასევე მისი არქივები, ხელშეუხებელი არიან.

მუხლი 5

იმ ზომით, რითაც ეს აუცილებელია მისი საწესდებო მიზნების მიღწევისათვის, ფონდს შეუძლია:

- ა) ჰქონდეს ნებისმიერი სახის ვალუტა და ანგარიშები ნებისმიერი ვალუტაში;
- ბ) თავისუფლად გადარიცხოს მისი სახსრები საბანკო არხების მეშვეობით ერთი ქვეყნიდან მეორეში ან ნებისმიერი ქვეყნის შიგნით და მოახდინოს ვალუტის კონვერტაცია ნებისმიერ სხვა ვალუტაში.

ამ მუხლის შესაბამისად მისი უფლების განხორციელებისას ფონდი სათანადოდ გაითვალისწინებს მის მიმართ ნებისმიერი წევრი სახელმწიფოს მთავრობის მიერ გაკეთებულ ნებისმიერ წარდგინებას.

მუხლი 6

ფონდის ქონება და აქტივები არ ექვემდებარებიან შეზღუდვებს, რეგულაციებს, კონტროლსა და ნებისმიერი სახის მონატორიუმს.

მუხლი 7

განსახლების ფონდი და მისი აქტივები, შემოსავალი და სხვა ქონება თავისუფლდება ყველა პირდაპირი გადასახადისაგან.

განსახლების ფონდი თავისუფლდება ყველა გადასახადისაგან ფონდის წევრების ტერიტორიებზე ფონდის მიერ გაცემულ იმ კრედიტებთან დაკავშირებულ ოპერაციებზე და გარიგებებზე, რომლისაგანაც მიღებული შემოსავალი, ფონდის მიზნების თანახმად, გამოყენებული უნდა იქნას ლტოლვილთა და ჭარბი მოსახლეობის საჭიროებების დასაკმაყოფილებლად ან რომლებიც ეხებიან მისი საწესდებო მიზნების შესაბამისად ფონდის მიერ გაცემულ ან უზრუნველყოფილ კრედიტებს.

ფონდი არ თავისუფლდება რაიმე გადასახადისაგან, მოსაკრებლისაგან ან ბაჟისაგან, რომლებიც წარმოადგენენ კომუნალური მომსახურეობის საფასურს.

წევრი სახელმწიფოები, შესაძლებლობის შემთხვევაში, მიიღებენ ზომებს:

- ა) ფონდის იმ შემოსავალზე გადასახადისაგან გასათავისუფლებლად, რომლებიც მიღებული იქნა ფონდის მიერ გამოშვებულ ობლიგაციაზე ან გაცემულ კრედიტზე პროცენტიდან;
- ბ) აქციზური მოსაკრებლების ან გადასახადების გასაუქმებლად ან შესამცირებლად, რომლებიც წარმოადგენენ მოძრავი ან უძრავი ქონებისათვის გადასახდელი საფასურის ნაწილს ან გაწეული მომსახურეობის საფასურს, როდესაც ფონდი, ოფიციალური მიზნებისათვის, ახორციელებს მნიშვნელოვან შესყიდვებს ან აწარმოებს მომსახურეობის შესყიდვას, რომელთა მილიანი ფასი ასევე შეიცავს ასეთ აქციზურ მოსაკრებლებს ან გადასახადებს.

დაუშვებელია ნებისმიერი სახის გადასახადის დაწესება ფონდის მიერ გაცემულ ან გარანტირებულ ფასიან ქაღალდზე ან აქციაზე (ამ მისგან გამომდინარე რაიმე დივიდენდზე ან პროცენტზე), მიუხედავად იმისა, თუ ვის გამგებლობაში არიან ისინი:

- ა) თუკი ეს დისკრიმინაცია იქნება ასეთი ფასიანი ქაღალდის ან ობლიგაციის წინააღმდეგ, მხოლოდ იმიტომ, რომ იგი გაცემულია ან გარანტირებულია ფონდის მიერ; ან
- ბ) თუკი ასეთი გადასახადის ერთადერთი სამართლებრივ საფუძველს წარმოადგენს ადგილი ან ვალუტა, სადაც ან რომელშიც ფასიანი ქაღალდი ან ობლიგაცია გაცემულია, გარანტირებულია, შესაძლებელია გადახდა ან გადახდილია, ან ფონდის ან მისი რომელიმე განყოფილების შტაბბინის ადგილისამყოფელი, ან ფონდის საქმიანობის განხორციელების ადგილი.

მუხლი 8

ფონდი თავისუფლდება ყველა საბაჟო გადასახადისაგან და იმ სავაჭრო იმპორტსა და ექსპორტთან დაკავშირებული აკრძალვისა და შეზღუდვისაგან, რომლებიც მოითხოვებიან ოფიციალური გამოცემებისათვის, თუკი ასეთი აკრძალვის ან შეზღუდვის შემოღება არ ხდება ორდრე პუბლიც-ის, უსაფრთხოებისა და ჯანმრთელობის მოსაზრებებით. ბაჟისაგან გათავისუფლებული სავაჭრო არ უნდა იქნას გამოცემულნი სხვაგვარად იმ ქვეყანაში, სადაც მოხდა მათი იმპორტირება, იმ პირობების გარდა, რომლებიც დამტკიცებულნი არიან ამ ქვეყნის ხელისუფლების მიერ.

ნაწილი III - ორგანოები

მუხლი 9

ფონდის წესდების მე-8 მუხლში მოხსენიებული ორგანოები თითოეული წევრი სახელმწიფოს ტერიტორიაზე მათი ოფიციალური კავშირის მხრივ სარგებლობენ იმაზე არანაკლებ სასარგებლო რეჟიმით, რომელიც უზრუნველყოფილია ნებისმიერი სხვა მთავრობის დიპლომატიური მისიის წევრებისათვის. დაუშვებელია ცენზურის გამოცემა ფონდის ორგანოების ოფიციალური კორესპონდენტების და სხვა ოფიციალური კომუნიკაციების მიმართ.

მუხლი 10

მშართველი საბჭოს, ადმინისტრაციული საბჭოსა და სააუდიტო საბჭოს წევრები სარგებლობენ იმუნიტეტით სამართალწარმოებისაგან მათი უფლებამოსილებების ფარგლებში წარმოთქმული ან დაწერილი სიტყვების ან მათ მიერ შესრულებული ნებისმიერი ქმედების გამო. ისინი აგრძელებენ სარგებლობას იმუნიტეტით მას შემდეგ, რაც ამოიწურება მათი უფლებამოსილების ვადა. ამასთან, მათ მიენიჭებათ იგივე იმუნიტეტები საიმერაციო და უცხო ქვეყნის რეესტრაციის შეზღუდვებისაგან და იგივე საგალუტო და სამეზავრო შეღავათები, რომლებიც ენიჭებათ შესაბამისი რანგის ამ ფონდის წევრ სხვა მთავრობათა წარმომადგენლებს. მათთვის გადახდილი თანხა იმ ხარჯების მიმართ, რომელთა გადახდაც მოხდა მათი უფლებამოსილების განხორციელებისას, თავისუფლდება დაბეგვისაგან.

მუხლი 11

მე-10 მუხლში მოხსენიებულ პირებს პრივილეგიები და იმუნიტეტები ენიჭებათ არა მათი პირადი სარგებლობისათვის, არამედ იმ მიზნით, რომ უზრუნველყოფილი იქნას მათ მიერ მათი ფუნქციების დამოუკიდებლად განხორციელება. შესაბამისად, წევრს აქვს არა მხოლოდ უფლება, არამედ მას აკისრია მოვალეობა მოუხსნას იმუნიტეტი მის წარმომადგენელს ნებისმიერ შემთხვევაში, როდესაც, მისი აზრით, იმუნიტეტი ხელს შეუშლის მართლმსაჯულების განხორციელებას და როდესაც, მისი მოხსნა შეიძლება იმ მიზნისათვის ზიანი მიყენების გარეშე, რომლისთვისაც მოხდა მისი მინიჭება.

მუხლი 12

ა) მე-10 და მე-11 მუხლების დებულებები არ შეიძლება მოხმობილნი იქნას წარმომადგენლის მიერ სახელმწიფოს ხელისუფლების ორგანოების წინააღმდეგ, რომლისაც ის წარმოადგენს ან წარმოადგენდა.

ბ) მე-10, მე-11 და მე-12.ა მუხლები თანაბრად გამოიყენება წარმომადგენელთა მოადგილეების, მრჩეველების, ტექნიკური ექსპერტების და დელეგაციათა მდივნების მიმართ.

ნაწილი IV - თანამდებობის პირები

მუხლი 13

ფონდის მმართველს და თანამდებობის პირებს ენიჭებათ ევროპის საბჭოს პრივილეგიებსა და იმუნიტეტებზე შეთანხმების მე-18 მუხლში განსაზღვრული პრივილეგიები და იმუნიტეტები.

მმართველი განსაზღვრავს თანამდებობის იმ პირთა კატეგორიებს, რომელთა მიმართაც ხდება ზემო მუხლის დებულებების გამოყენება.

ევროპის საბჭოს პრივილეგიებსა და იმუნიტეტებზე შეთანხმების მე-17 მუხლში მოხსენიებული კომუნიკაციები განხორციელდება საბჭოს გენერალური მდივნის მიერ მმართველისა და წინა პუნქტში მოხსენიებული თანამდებობების პირების მიმართ.

გენერალურ მდივანს, მმართველთან კონსულტაციების შემდეგ, აქვს უფლება და მოვალეობა მოუხსნას იმუნიტეტი ნებისმიერ თანამდებობის პირს ნებისმიერ შემთხვევაში, როდესაც იგი მიიჩნევს, რომ იმუნიტეტმა შეიძლება დააბრკოლოს მართლმსაჯულების განხორციელება და მისი მოხსნა შეიძლება ფონდის დამაკმაყოფილებელი მუშაობისათვის ზიანის მიყენების გარეშე. მმართველის შემთხვევაში, ფონდის მმართველი საბჭო იქნება უფლებამოსილი მოუხსნას იმუნიტეტი.

ნაწილი V - შეთანხმების გამოყენება

მუხლი 14

ფონდის წევრი სახელმწიფოების მთავრობები ვალდებულია იღებენ განსაზღვრონ ის კონსტიტუციური ორგანო, რომელიც შეიძლება აუცილებელი იყოს ამ სახელმწიფოების მიერ განსახლების ფონდის წინაშე ვის-ა-ვის აღებულ საწესდებო ვალდებულებათა შესასრულებლად. ისინი ვალდებულია იღებენ ასევე განსაზღვრონ ეს ხელისუფლების ორგანო სათანადო დროს, იმისათვის, რომ შესაძლებლობა ჰქონდეთ შეასრულონ ყველა ვალდებულება, რომელსაც ისინი აიღებენ როგორც მსესხებელი ან გარანტები განსახლების ფონდის წესდებაზე შეთანხმების მე-8 მუხლის მე-3 ნაწილის შესაბამისად.

მუხლი 15

ფონდის ნებისმიერ წევრ სახელმწიფოსთან შეუძლია დადოს სპეციალური შეთანხმებები წინამდებარე ოქმის დებულებების დეტალიზებული გამოყენების შესახებ, რომლებიც შეავსებენ ხსენებულ დებულებებს ან გადაუხვევენ ზემო მე-13 მუხლის დებულებებს. მას ასევე შეუძლია დადოს შეთანხმებები ნებისმიერ სახელმწიფოსთან, რომელიც არ არის ფონდის წევრი, რომლითაც მოხდება წინამდებარე ოქმის დებულებების გამოყენების მოდიფიცირება შესაბამისი სახელმწიფოს მიმართ.

ნაწილი VI - დასკვნითი დებულებები

მუხლი 16

წინამდებარე ოქმი რატიფიცირდება და სარატიფიკაციო სიგელები შესანახად ბარდება ევროპის საბჭოს გენერალურ მდივანს. იგი ძალაში შედის დაუყოვნებლივ მას შემდეგ, რაც სამი ხელმომწერი, რომლებზედაც მოდის ფონდის აქტივების არანაკლებ მესამედი, შესანახად ჩააბარებენ სარატიფიკაციო სიგელებს. ფონდის სხვა წევრების მიმართ, იგი ძალაში შედის მათი სარატიფიკაციო სიგელის შესანახად ჩაბარების თარიღიდან.

ამასთან, წინა პუნქტის შესაბამისად ამ ოქმის ძალაში შესვლამდე, ხელმომწერები თანხმდებიან, რომ იმისათვის, რომ არ გადაიდოს ფონდის დამაკმაყოფილებელი მუშაობა, წინასწარ გამოიყენონ

ოქმი 1958 წლის 1 სექტემბრიდან ან უკიდურეს შემთხვევაში, ხელმოწერის მომენტიდან, იმ ზომით, რითაც ეს შესაბამისობაში იქნება მათ კონსტიტუციურ ნორმებთან.

მუხლი 17

ნებისმიერ მთავრობას, რომელიც ვახდება განსახლების ფონდის წევრი, წინამდებარე ოქმის ხელმოწერის შემდეგ შეუძლია მიუერთდეს მას ევროპის საბჭოს გენერალური მდივნისათვის მიერთების სიგელის შესანახად ჩაბარების შემდეგ. ასეთი მიერთება ძალაში შედის სიგელის შესანახად ჩაბარების თარიღიდან, თუკი ეს ხდება ოქმის ძალაში შესვლის შემდეგ, და ოქმის ძალაში შესვლის თარიღიდან, თუკი მიერთება ხდება ამ თარიღამდე.

ნებისმიერ მთავრობას, რომელმაც შესანახად ჩააბარა მიერთების სიგელი, ამ ოქმის ძალაში შესვლის თარიღამდე, დაუყოვნებლივ მოახდენს მის წინასწარ გამოცენებას იმ ზომით, რითაც ეს შესაბამისობაში იქნება მის კონსტიტუციურ ნორმებთან.

ამის დატურად, ქვემოთ სრულუფლებიანმა ხელმძღვანელებმა ხელი მოაწერეს წინამდებარე ოქმს.

შესრულებულია სტრასბურგში, 1959 წლის მარტის მე-6 დღეს ინგლისურ და ფრანგულ ენებზე; ორივე ტექსტი არის თანაბრად აუთენტური, შედგენილი თითო ეგზემპლარად, რომელიც ინახება ევროპის საბჭოს არქივებში. გენერალური მდივანი გადასცემს დამოწმებულ ასლებს თითოეულ ხელმძღვანელს და მიერთებულ სახელმწიფოს.